

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Titulus VI. De Clerico Ægrotante, Vel Debilitato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](#)

Capitulum spectat communiter, aut di-
vīlī. Hoc in casu etiam ea beneficia
comprehendi censemur, quorum colla-
tio ad Canonicos singulos, ratione pro-
priarum præbendarum, pertinet.

SUMMARIUM.

1. Tribus modis ad Canonicos spectare po-
teſt collatio beneficiorum.
2. Jura Collegij varia ſunt, ſi conſideren-
ti collegialiter, & ſi conſiderentur
diviſim ſecundum ſingulares per-
ſonas.

Notandum primò. Collatio beneficiorum ad Canonicos tribus modis ſpe-
ciale potest. Primò coniunctim seu capi-
tulariter, ita ut illi conferendum ſit, in
quem major pars conſenserit. Secundò, ut
unus conferat, vice, & autoritate Capitu-
li, quod frequens eſt in Ecclesijs Germa-

nia, ut certos menses, aliavē distributa
tempora habeant, in quibus vacantia bene-
ficia, ſeu canonicatus, ſinguli Canonici,
niſi menses Pontificij ſint, Capituli vicem
repræalentantes conferant, idemque de Gal-
licanis Ecclesijs teſtatur Gl. hic. Tertiò, ſi
jus collationis annexum ſit certo officio,
aut præbenda canonicali.

Notandum ſecundò. Alia ſunt jura Col-
legij conſiderati collegialiter ſeu commu-
niter, alia verò ſunt jura Collegij conſide-
rati ſecundum ſingulares, & diverſas per-
ſonas, quæ in eouint; quapropter, ſi quis
piam Collegium aut universitatem quam-
cunque, non tantum in communi, ſed etiam
diviſim, & ſingulariter obligare velit,
neceſſe eſt, ut id exprimat, quia nomen Ca-
pituli ſeu Collegij, cum collectivum ſit,
non ſignificat ſingulos, ſed universos, ſeu
coniunctos.

TITULUS VI.

DE CLERICO ÆGROTANTE, VEL DE-
BILITATO.

Um beneficia Ecclesiastica
dantur Clericis propter præ-
ſtandum officium c. ult. de
reſcriptis in 6. dubitari non
immetitò potest, quid agen-
dum, ſi Clericus Benchie-
rius propter ægritudinem vel mutilationem
officium præſtare non pofit, ideò de hac re
ſubjuguitur.

CAPITULUM I.

Cùm percuſſio.

PARAPHRASIS.

Gregorius I. Pontifex ſcribit ad Candi-
dum Episcopum lib. 2. registri epift. 5.
quòd Clerico, non obſtante ejus infir-
mitate, per quam à ſervitio Ecclesiæ im-

peditur, ea omnia præbere debeat Epi-
ſcopus, quæ ante infirmitatem Clericus
ab Ecclesia percepiebat, quia niſi id fiat,
alijeo exemplo deterrentur, ac proinde
pauci invenientur, qui Ecclesiæ ſervire
velint.

SUMMARIUM.

1. Ex juris beniginitate habetur proſer-
viente, qui infirmitate impeditus,
officium præſtare non potest.
2. Beneficiarij Clerici benignè à Pralatis
tratāndi ſunt.

Notandum primum. Qui infirmitate
impeditus eſt, quòd minus Ecclesiæ ſer-
viat, officiūmque præſteret, ex juris benig-
nitate habetur pro ſerviente, [ac residente,
prout docui in c. ad audiētiam 15. de Cle-
ricis non residentibus, & c. unico eodem in 6.

Y 3

No-

2. Notandum secundò. Clerici beneficiarij benignè à Prælati tractandi sunt, ita ut debita ipsi stipendia non auferantur, aut minuantur, nam alioquin idonei ministri non reperientur, qui Ecclesijs servire velint, præsertim si onus & curam animarum sustinere debeant.

CAPITULUM II.

Presbyterum.

PARAPHRASIS.

Si Presbytero duo digiti, cum medietate palmæ, à prædonibus v. g. abscessi sint, Missam ei celebrare non licet, tum quia securè non potest propter debilitatem, tum quia sine scandalo non potest propter deformitatem.

SUMMARIUM.

1. Irregularitatem ex corporis vitio duas causæ inducunt.
2. Quæ ante susceplos Ordines nonnunquam irregularitatem simpliciter inducunt, ea post susceplos Ordines, si superveniant, sive tantum irregularitatem secundum quid inducunt.

Notandum. Duæ sunt causæ inducentes irregularitatem, ex corporis vitio, quarum singulæ sufficiunt, videlicet, si ex vitio seu debilitate impeditur congruum exercitium Ordinis, vel si notabilem deformitatem, id est aliquem horrorem inspectantibus afferat. Porro si in casu aliquo speciali per jura definitum non sit, num infirmitas, seu debilitas tanta sit, aut tam deformis (prout hic definitum est de duobus digitis, cum palma media abscissa) Episcopi ordinantis judicio committi debet. Vide, quæ dixi hb. I. tract. 5. p. 5. c. 7.

2. Id vero bene monet Abb. hic n. 4. & habetur in c. præcepta 12. distinct. 35. tametsi talis infirmitas, seu muriario ante susceplos Ordines, hominem faciat absolute irregularitatem (imò minor requiritur ad irregularitatem inducendam) deformatas in non

ordinato) tamen post suscepsum Ordinem non facit irregularem simpliciter, sed prohibetur tantum ab eo Ordinis suscepserit, quod sine periculo, aut sine irreverentia, aut scandalo ab ipso præstat nequit. Exempli causa, presbyter muriarius, aut cæcus licet celebrare non possit, confessiones ramen audire non prohibetur,

CAPITVLVM III.

De Rectoribus.

PARAPHRASIS.

Si Ecclesiæ Rector seu Parochus lepros contraxerit, ita ut ministrare Ecclesiæ non possit, Coadjutor ei assignandus est, qui animarum curam exerceat, eique ex Ecclesiæ redditibus portio congrua præatur.

SUMMARIUM.

Si impotentia Prælati diurna sit, & non emendabilis videatur, dandus est illi Coadjutor.

Notandum. Si infirmitas seu impotencia Prælati, aut Rectoris Ecclesiæ diutatura, vel non emendabilis videatur, dandus est ei Coadjutor. Distinguendum tamen est, vel enim Ecclesiæ Rector, aut Prælatus non tantum officio, sed neque temporalium rerum administrationi præfite potest, qui est casus c. lequentis, quando lepra v. g. talis est, ut Rector in communione societate vivere non possit, tunc ab administratione & officio removendus est congruè ei ex facultatis Ecclesiæ portione designata, & alius in locum ipsum substituendus, & intitulandus est. Vel infirmus administrationem temporalium, præfite beneficij retinere potest; hoc in calu, Coadjutor dari debet, ita ut redditus pertineant ad infirmum, atque ex eis congrua portionem dare teneatur Coadjutori, qui est casus hujus capituli.

CAP.

CAPITULUM IV.

Tua.

PARAPHRASIS.

Si Sacerdos Parochiæ Præfctus lepræ perculsus fuerit, ab officio removeri debet, & necessaria portio ex Ecclesiæ redditibus, quod vixerit, ei providenda.

Notandum. Si Parochus incidat in mortuum incurabilem, ita ut officio, & administrationi Parochiæ præfcti nullo modo possit, amovendus est, data ei congrua portione, ex redditibus Ecclesiæ, & alius in ejus locum substituendus, atque intitulandus. Ita probabiliiter sentit Gl. marginalis in c. precedente. & docuit ibidem *Innocent. super hoc c. Vincentius & alij.* Et colligitur ex verbis, quando absolute dicitur, ab officio removendum esse, congruâ ei ad sustentationem assignatâ portione, con querenter alius substituendus est, qui proinde non erit Coadjutor, sed Rector principalis, & totalis, licet contrarium placuerit Joanni Andreæ, Abbatii, & pluribus alijs, qui existimant propter morbum seu infirmitatem, etiam incurabilem, non posse unquam removeri, aut destitui beneficium, nisi is consentiat, seu renunciet, de hoc iterum dicam in c. unico hoc tit. in 6.

CAPITULUM V.

Ex parte.

PARAPHRASIS.

Cum Episcopus Aurasiensis gravi & incurabili morbo, fermè per quadriennium, laborâset, ita ut pastorale officium nullatenus potuerit exercere, Princeps Regionis, & cives à Metropolitano petiverunt, ut alium ipsis Episcopum provideat. Eam rem Metropolitanus Archiepiscopus Arelatensis Innocentius III. significavit, qui hîc responderet: cum Episcopus iste ad renunciationem compelli non possit, & afflictio addenda non

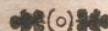
sit afflictio, sed potius ejus miseria condolendum, eò quod vir bonus extiterit, & Ecclesiam sibi commissam bene gubernârit, idè velle se tam Episcopo, quam Ecclesiæ ejus providere; ideoque mandare, ut Coadjutorem ipsi adjungat Archiepiscopus, virum providum, & honestum, per quem tum Episcopo, tum populo salubriter consulatur.

SUMMARIUM.

1. *Coadjutor dandus est Episcopo, si morbum incurabilem hic contraxerit, ita ut officio Pastorali præesse non possit.*
2. *Cujus Coadjutoris duo sunt officia, ut Rectoris scilicet curam gerat, & Ecclesia.*

Notandum primum. Si Episcopus morbum, seu infirmitatem incurabilem contraxerit, ita ut officio Pastorali præesse non possit, dandus est ei Coadjutor, uti habetur in c. unico. eodem tit. in 6. & videtur hoc esse speciale in Episcopo, quod ob hanc causam incurabilis infirmitatis, aut senectutis decrepitæ, amoveri ab officio Episcopali nunquam possit, ita ut alius substituatur, juxta ea, quæ docui in c. cùm non pridem. 10. de renunciatione §. alia, cuius ratio est, quam Hostiensis tradit apud Joannem And in c. precedente prope finem, quia inter Episcopum, & Ecclesiam suam, veluti spirituale indissoluble matrimonium intercedit, prout dixi lib. 1, decretalium tit. de translatione Episcopi.

Notandum secundum. Coadjutoris Episcopo, vel alteri Prælato, aut Rectori propter senium, aut infirmitatem assignari, duo sunt officia, & obligationes, videlicet primò, ui Prælati, seu Rectoris curam gerat; deinde curam Ecclesiæ, in ijs omnibus, quæ pertinent ad officium Prælati, cuius Coadjutor constitutus est.

CAPI-

CAPITVLVM VI.

Consultationibus.

PARAPHRASIS.

Si Archidiaconus morbo paralytico labo-
rans officium linguae amiserit, Coadju-
tor ei adjungendus est.

Cum hoc capitulo consentit c. 3. & jux-
ta ejus explicationem intelligi debet,
& magis explicabitur in c. unico seq.

CAPITULUM UNICUM
in sexto.

Pastoralis.

PARAPHRASIS.

Bonifacius VIII. in primis declarat, & sta-
tuit, Episcopis, & superioribus Prælatis,
videlicet Archiepiscopis, & Patriarchis
dare Coadjutorem, inter causas maiores
numerari, quæ ad Sedem Apostolicam,
nulla obstante consuetudine, referri de-
beant. Verum ne ea ex re Ecclesiæ, pæ-
serunt quæ ab urbe remota sunt, detri-
mentum patientur, generalem sanctio-
nem adjicit Pontifex, si Episcopus senio,
vel corporali invaleitudine gravatus, vel
ex alia causa in perpetuum impeditus,
pastorale officium non valeat exercere,
quod cum consilio, & consensu capituli
sui, vel majoris partis, unum, vel duos
Coadjutores, Apostolicâ auctoritate, as-
sociate sibi possit, ad officii sui execu-
tionem. Sin autem amens factus sit,
ut voluntatem suam declarare non pos-
sit, tunc capitulum ejus, vel duæ partes
capituli, eadem Apostolicâ auctoritate,
unum, vel duos Coadjutores assignent.
Sin autem Episcopus senio vel morbo
incurabili affectus, vel perpetuo impe-
dimento detenus, sed non amens, nolit
Coadjutorem sibi assumere, licet à ca-
pitulo de hac re monitus, quia videlicet
dicit, se Coadjutoris adminiculo non in-
digere, tunc capitulum Ecclesiæ condi-
tionem, ac statum, factique circumstan-

tias omnes, quæ citò fieri potest, ad
Sedem Apostolicam fideliter, & expref-
feretur, recepturi humiliter, & effi-
cacer impletur, quod ab eadem Sede
ordinatum fuerit.

SUMMARIUM.

1. Non semper novam legem inducit ver-
bum Statuimus.
2. Sedi Apostolicæ reservatum est, dat
Episcopo Coadjutorem, si is sponte af-
sumere nolit, & tamen indiget; in
inferioribus vero dare Coadjutorem p-
test Episcopus.
3. Archiepiscopo tamen non conceditur,
Episcopo, aut alijs Prælato Ecclesiæ
eo extra suam Diœcesin, dare Coad-
jutorem.
4. Sed in casu, quo Episcopus, ob amen-
tiam v. g. impeditus, Coadjutorem
petere non potest, poterit capitulum
de uno, aut pluribus etiam Coadju-
toribus providere.

Notandum primum. Verbum Statu-
mus, non semper inducit novam le-
gem, cum hic adjungatur verbo declara-
mus, id est, quod ante statutum fuit, de-
claramus, & limitamus. Ita Francus hic
not. 1.

Notandum secundum. Inter ea, que
Sedi Apostolicæ in signum specialis pia-
gativæ reservata sunt, est, date Episcopo
Coadjutorem, si is sponte assumere nolit;
nam hoc est auferre, aut constringere ex-
ercitium Episcopalis jurisdictionis, itaque
ad eum pertinet dare Prælato Coadjutorem,
ad quem pertinet desituere, seu private,
prout ex communī hic tradit Anchora.
not. 4. Ioann. And. in c. ult. n. 2. eodem tit.
quare alijs inferioribus Prælatis, si officio
pæfesse non possint, Episcopus Coadju-
torem dabit. argum. c. 3. hoc sit. & monet hic
Francus not. 2.

Quarunt aliqui, quare Archiepiscopus,
cum sit superior Episcopi, non possit cogere
ad acceptandum Coadjutorem? Reip. ex
docti-

doctrina Ioan. And. hic in addition. Gl. V.
tamenmodo. Quia datus Coadjutoris est
altus jurisdictionis in ordine ad Diœcesin,
quii Archiepiscopus, seu Metropolitanus
nullam jurisdictionem erga Diœceses Epis-
coporum exercere potest, nisi ipsi in jure
specialiter, & expresse concessum sit. e. Pa-
rofialis II. de officio ordinarij, ubi id do-
eui & in disp. de jurisdictione ordina-
ria q. 8o.

Notandum tertium. Ad Capitulum per-
 tinet, si Prælatus, Episcopus, vel aliter ex-
 emptus, ob amentiam, aliudve impedimentum
 præfesse non possit, Coadjutorem,
 seu Curatorem ei petere *argum. L. 3. C.*
de curatoribus furiosis, & l. 1. in fine eodem,
 ubi dicitur, quod filius patri furioso
 curatorem bonorum petere possit, ino ipse
 semet, si idoneus sit, ad curandas res patris
 constitui. *L. 2. ff. eodem.* Capitulum autem
 erga Episcopum habet se ut filius erga pa-
 trem, cum sit subiectum Episcopo, ac ve-
 luti membra sub capite, quam ob rem Ca-
 pitulum, licet Prælato consentienti Coad-
 jutorem dare possit, vel potenti ipsi, aut
 designanti consensum dare, non tamen in-
 vitum cogere potest, ut Coadjutorem ac-
 ceperit, quia inferior non exercet jurisdictionem
 erga superiorem. *c. cum inferior 16.*
 de majoritate, & obedientia.

Sin autem Episcopus demens sit, ita ut
 consensum dare non possit, tunc Capitulum
 ipsum Coadjutorem unum, aut duos pro-
 videbit, idque auctoritate Sedis Apostolicae,
 ut hic dicitur, & si insania diurna
 fore videatur, Apostolicæ Sedi significandam,
 ut provideatur. *c. 3. de supplenda*
negligencia Pralatorum.

Id moneo, tametsi hæc potissimum di-
 cuntur de Capitulo Cathedrali erga Episco-
 pum, tamen quodammodo etiam locum
 habere in Prælatis, ino etiam in Parochis,
 propterea, quod nec Parochi, multò minus
 Prælati propter senium, aut infirmitatem
 incurabilem, cogi facile debeant ad renun-
 ciandum, sed Coadjutor ipsis assignandus.
argum. c. ultimi extra eodem. Excipien-

dus tamen videtur casus lepræ, si talis sit,
 ut leprosus in societate hominum maner-
 non possit. *argum. e. tua. 4. hoc tit.* Quam
 sententiam sequitur *Ioannes Honorius in*
summa super hoc tit. n. 1. & videri potest
summam agnacim e. 1. causa, 7. q. 1.

§.

Præsenti.

P A R A P H R A S I S

Coadjutor Prælato datus ex proventibus
 Prælatura portionem moderatam acci-
 pere debet, & ab alienatione qualibet
 bonorum Prælati, ipsiusque Ecclesiæ,
 omnimode abstinere, obligatus insuper
 ad plenam administrationis rationem
 reddendam tum ipsi Prælato, si sanè
 mentis sit, tum Capitulo ejus, & Præla-
 ti Successoribus, si anteà rationem non
 reddiderit.

S U M M A R I U M .

1. *Coadjutor Prælato datus alienare (im-
 mobilia aut mobilia pretiosa) non
 potest.*
2. *In casu tamen dementis omnino Epis-
 copi, potest datus Coadjutor bene-
 ficia conferre, si ad Episcopum eorum
 collatio pertineat.*
3. *Ipse vero Episcopus conferret ea, si pos-
 sit ipse consensum praestare, cum con-
 silio tamen Coadjutoris dati, si ad
 spiritualia hic datus sit.*
4. *Debet tamen etiam sua administra-
 tionis rationem reddere Coadjutor
 datus, si ea ab ipso exigetur.*
5. *Expirat autem officium dati Coadju-
 toris, morte, aut depositione Episcopi.*
6. *Nisi sit datus Coadjutor cum succe-
 dendis facultate à summo Pontifice,
 cuius solius est, hanc gratiam con-
 cedere.*

Notandum primò. Coadjutori Prælati
 alienatio rerum interdicta est. Exci-
 piuntur tamen ea mobilia, quæ servando

servari non possunt. Sicut Gl. hic monet
V. abstinentes. Ioann. And. Francus & alij
hic. argum. L. Lexque 22. C. de adminis-
tratione tutorum, ubi idem de tute de-
cernitur.

Sed queritur. Num Coadjutor benefi-
cia conferre possit? Resp. & dico primò.
Si Episcopus, cui datus est Coadjutor, de-
mens sit, vel ita affectus, ut ipsemet con-
ferre, seu auctoritatem praestare non possit,
ad Coadjutorem id pertinet. Ita Francus
hic n. 3. Joann. And. in o. ult. extra eodem
tit. n. 9. argum. c. ult. de supplenda negli-
gentia Pralatorum. Non obstat enim, quod
hic prohibetur omnis alienatio, collatio
autem beneficij, praesertim libera, dona-
tio quadam censeatur. c. ult. de officio Vi-
carij in o. nam alienationis nomine, Ad-
ministratori prohibita, intelligi debet vo-
luntaria, non autem necessaria. argum.
L. alienatione 13. ff. familia hereditanda.
atqui beneficij collatio est alienatio, seu
donatio quadam necessaria, ne beneficia
diu vacare debeant. c. 1. in fine, ne sede va-
cante in o.

Dico 2. Si Episcopus ita comparatus sit,
ut consensum, & auctoritatem ipsemet praes-
tare possit, tunc ad eum pertinet benefi-
cia conferre, cum consilio, & consensu Co-
adjutoris, si is ipsi ad spiritualia datus sit,
& non tantum ad temporalia. Ita Joannes
Monachus, & Anchoranus hic. Joan. And.
inc. ult. circ. concl. penult. de accusationi-
bus. Nam ipsemet Episcopus officium, ac
titulum Episcopatus gerit; quamvis, que
agenda sunt, expedire eum oporteat cum
consilio Coadjutoris; non tamen arbitror,
pertinere id ad substantiam actus, ut Co-
adjutor adhibeatur, quandoquidem offi-
cium & titulus in Episcopo residet, sicut
dixi.

Notandum secundò. Coadjutor admi-
nistracionis sua rationem reddere cogitur,
si ab eo petatur. Et addit Francus hic n. 2.
etiam iteratè peti posse, ut revideantur,
dummodo super rationibus factis trans-
atum non fuerit, juxta L. unicam C. de-

errore calculi. Et in hoc differt Coadjutor
à tute, & curatore, qui rationes reddere
non tenetur, nisi officio finito L. si tutor
ii. ff. de tutelis, cuius discriminationem
affert Anchoran. hic not. 4. §. cùm fari-
ff. de tutoribus, quia Coadjutoris officium
indeterminati temporis est, cùm neciatum,
quando moritus sit Praelatus; tunc
autem, & curatoris officium determinat.

Quaritur. Utrum officium Coadjutoris
morte, aut depositione Episcopi statim expi-
ret? Responsum est affirmativa ex communi-
ni, apud Joann. And. in c. ult. n. 10. extra
eodem. Anchoranum hic not. 12. Bart. is
2. quasitum ff. de tutelis, nam si superve-
niat Administrator legitimus, cessat offi-
cium dativi, cit. L. si tutor §. i. sed Capitu-
lum, vacante sede, est Administrator legiti-
mus, videlicet à Canone datus. c. his que ib.
c. cùm olim 14 de majoritate, & obedientia
Deinde efficaciter probatur ex eo, qui is
titulus Episcopatus, & jurisdictionis Episco-
palis residencebat in Episcopo, Coadjutoris
autem officium est coadiuvans, adeoque re-
cessorium, & quodammodo dependens i
principali, igitur eo ruente, ruit etiam re-
cessorium. Id verò limitari debet, nisi sit
Coadjutor datus cum succendenti facultate,
cujusmodi datio Coadjutoris à solo Roma-
no Pontifice fieri potest, juxta c. 1. de in-
cessione probanda. c. 2. & 3. eodem in 6. u
verò per plenitudinem potestatis Pontificis
quandoque institui aliquis solet sub-
tulo, seu nomine Coadjutoris, continentis
merum pactum, & promissionem suc-
cedendi, cùm tamen Episcopus Coadju-
tore non indigeat, neque eo utatur, quam ob-
rem tales Coadjutoris, valde exorbitant
es, odio ac strictæ interpretationis ell
consentur. Prout docet Honorius
in fine, & videri potest Garza
de beneficijs.

TITU

TITULUS VII.

DE INSTITUTIONIBUS.

Dicitur Ostquam de beneficijs, ipsiusque beneficiarijs quædam dicta sunt, nunc de modis acquirendi beneficia, seu de institutionibus subiicitur.

CAPITVLUM I.

Non amplius.

PARAPHRASIS.

Non plures in Monasterijs, & Clericorum Collegijs, institui debent, quam de bonis Ecclesiæ, absque penuria ali possint. Suprum est ex Concilio Arlatensi 4. sub Carolo magno c. 8.

S U M M A R I U M.

In Ecclesijs Collegiatis, & Conventualibus tot institui debent, quot possunt commode ali, deductis tamen deducendis.

NOtandum. Tot personæ in Ecclesijs Collegiatis & Conventualibus institui debent, quot ex redditibus Ecclesiæ commode, & sine penuria ali possunt. Consentit c. autoritate & hoc tit. c. quoniam 9. de vita & honestate Clericorum. & videri potest Gl. in c. ult. de verborum significatione. & qui dixi in c. cum M. de constitutionibus. & in morali Theologia lib. 4. tra. 2. c. 16. Deducunt tamen sunt onera Ecclesiæ, atq; ita prouentus estimandi, ut hospititalitas eiga peregrinos, misericordia erga pauperes, aliaque beneficentiae opera non pratermittantur, argum. c. de Monachis 12. de praebendis, & notavit hic Abb. n. 2. Præterea, si Ecclesia numerata sit, five certus in ea Canonorum, aut Regularium numerus statutus, tunc ob quodvis reddituum augmentum, numerum non augendum esse,

admonet Gl. hic. & annotavi in eis. e. cum M. in not. 4.

CAPITULUM II.

In Ecclesia.

PARAPHRASIS.

Cujusdam Ecclesiæ capitulum statutum habebat, juramento firmatum, de certo Canonorum numero instituendo; cum autem numerus ille imminutus esset, capitulares consulerunt Eugenium Papam, utrum eum augendo implere tenantur, non obstante, quod in Ecclesiæ eā Laici quoque alantur, qui & ipsi in numero Canonorum computari solearint. Respondet Pontifex, cum Laici in Canonorum numero censeri non possint, ideo obligari eos, ut numerum decretum per Clericos, qui in Ecclesiasticis Ordinibus constituti, Deo in divinis officijs congrue servire valeant, implere non intermittant.

S U M M A R I U M.

Ius Canonice non potest cadere in Laicum, nisi hic saltet persona Ecclesiastica.

NOtandum. Jus Canonice non potest cadere in Laicum, eo quod in spirituali officio fundatum sit. c. 1. dist. 21. & tradit Innocentius hic, ubi addit, quod jus Monachatus cadat in Laicum, videlicet conversionem, qui tamen Ecclesiastica persona censetur, ita, ut gaudeat fori, & Canonis privilegijs.

Id vero intelligi debet de Monachatu præcise spectato, juxta ea, quæ traduntur à Gratiano in causa 16. q. 1. Imperio c. hinc est 30. Monachos quadragesimis circiter primis annis in monasterijs non esse ordinatos Clericos;